

TENJE

DVORAC ADAMOVICH / BARTOLOVIĆ, KURIJA ORLOVNJAK

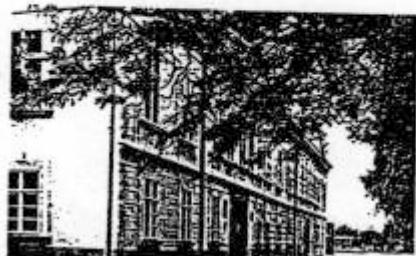
ŽUPANIJA OSJEČKO-BARANJSKA
GRAD OSIJEK
KAT. OPĆINA TENJE

Tenje je naselje u plodnoj dravskoj ravnici, desetak kilometara jugoistočno od Osijeka. U naselju se nalazi barokno-klasicistički dvorac plemićkih obitelji Adamovich Čepinskih (*Adamovich de Csepel*) i poslije Bartolovića Tenjskih (*Bartolovich*). Dvorac je bio sjedište gospoštije koju je 1785. godine kupio Ivan Kapistran I.⁶⁸⁸ pl. Adamovich. U vlasništvu obitelji Adamovich ostao je do potkraj 19. stoljeća, od kada je u posjedu obitelji Bartolović. Od 1928. godine do danas dvorac se koristi kao škola. Tijekom Drugoga svjetskog rata koristio se neko vrijeme kao logor. Plemićki posjed Tenje „abo je istražen. Godine 1848. pripadal mu je 97 selišta.⁶⁸⁷

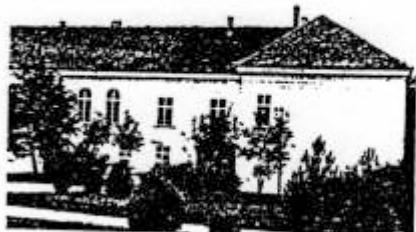
Jednokatni dvorac u Tenju izgradio je Ivan Kapistran I. pl. Adamovich potkraj 18. ili početkom 19. stoljeća. Izvorno je dvorac bio tlorisno u obliku slova L, s krilima dugačkim oko 48 metara. Takav tlocrtni oblik dvorca narisani je na katastarskoj karti iz 1863. i na slici iz 1867. godine. Veći je dio jugoistočnoga krila srušen pa je dvorac danas pravokutnoga tlorisa s vrlo plitkim jugoistočnim kriliom. Glavno pročelje dvorca, s dva plitka rizalita koja završavaju trokutastim zaštitama, okrenuto je prema sjeveru i perivoju. Izgled dvorca na starim slikama i fotografijama razlikuje se od današnjeg stanja, a to ukazuje na preoblikovanje pročelja i pregradnju dvorca, do kojih je došlo vjerojatno prije kom pretvaranja dvorca u školu 1928. godine. Dvorac je do tada imao 13 prozora na prvom katu (po tri na rizalitu), a danas ih ima 17 (po pet na rizalitu). U unutrašnjosti je arhitektonski zanimljiv središnji dio dvorca s baroknim svodovima te kasnobaročno-klasicistička drvena ograda na stubištu prvoga kata. Dvorac je obnavljan za potrebe škole sedamdesetih godina 20. stoljeća.⁶⁸⁹

Dvorac se nalazio u perivoju pejsažnih obilježja i s historicističkim cvjetnim ispred glavnoga pročelja dvorca. Perivoj je podignut potkraj 19. stoljeća. Na slici iz 1867. godine još nema perivoja (sl. 653). Tada je postojao drvoređ između puta i istočnoga pročelja dvorca, a sjeverno od dvorca prostirala se livada ograđena drvenom ogradom (sl. 653). Na mjestu livade oblikovan je perivoj, koji se na fotografijama iz drugoga desetljeća 20. stoljeća pokazuje kao gusto zasađen parkovni prostor sa cvijećem i grmljem, osobito ispred glavnoga sjevernoga pročelja dvorca. Prizemlje dvorca bilo je obraslo puzavicom. U malobrojnim člancima o dvorcu i perivoju u Tenju navodi se da je postojalo jezero,⁶⁹⁰ a spominju se i antički spomenici posvećeni riječnim bogovima Danuviusu i Dravusu, koje su u perivoj donijeli Adamovichi.⁶⁹¹ Godine 1973., od kada je perivoj zaštićen na površini od 2,9 hektara, nalazile su se brojne domaće vrste drveća.⁶⁹¹

- 651 SJEVERNO (GLAVNO) PROČELJE, 1976.
652 JUŽNO (DVORIŠNO) PROČELJE, 1976.
653 SJEVERNO PROČELJE, ULJE NA PLATNU, 1867.
654 KATASTARSKA KARTA, 1863.
655 SJEVERNO (PERIVOJNO) PROČELJE, POČETAK 20. ST.

651

652